

Informace k promíjení příslušenství daně od 1. 1. 2015

S účinností od 1. 1. 2015 bude účinná právní úprava týkající se individuálního promíjení příslušenství daně na základě zákona č. 267/2014 Sb., kterým se mění zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony (dále jen „zákon č. 267/2014 Sb.“). Obecná právní úprava individuálního promíjení příslušenství daně bude upravena v § 259 až 259c zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“). Generální finanční ředitelství připravuje pokyn řady GFR-D k postupu orgánů Finanční správy České republiky při rozhodování o prominutí příslušenství daně podle daňového řádu. Tento pokyn bude publikován ve Finančním zpravodaji.

Prominout bude možné penále (§ 259a daňového řádu), úroky z prodlení a úroky z posečkané částky (§ 259b daňového řádu). Podle přechodných ustanovení platí následující:

- Dle čl. VII. části čtvrté zákona č. 267/2014 Sb. bodu 3 lze žádat o prominutí penále vzniklého ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona. Správce daně rozhoduje o povinnosti uhradit penále v rámci dodatečného platebního výměru, kterým se doměřuje daň, k níž se penále váže. Žádat o prominutí a prominout penále tak lze jen v případech, kde bylo penále oznámeno dodatečným platebním výměrem vydaným počínaje 1. 1. 2015. Použití právní úpravy promíjení tedy závisí na datu vydání dodatečného platebního výměru, nikoli na zdaňovacím období daní. Je tedy možné prominout penále vztahující se např. k dani z přidané hodnoty za zdaňovací období únor 2014, pokud bylo oznámeno platebním výměrem vydaným v lednu 2015.
- Dle čl. VII. části čtvrté zákona č. 267/2014 Sb. bodu 4 lze žádat o prominutí úroku z prodlení nebo úroku z posečkané částky pouze v případě úroku vzniklého ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona. Dle bodu 5 pak platí, že od předepsání úroku z posečkané částky vzniklého přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona lze upustit podle dosavadních právních předpisů za podmínek stanovených pokynem Generálního finančního ředitelství č. j. 29765/13/7001-41000-702909 ze dne 11. 12. 2013.

Režim promíjení úroků se rozpadá na dvě fáze – fázi do 31. 12. 2014, kdy úrok z prodlení prominout nelze a při upuštění od předepsání úroku z posečkané částky je třeba postupovat dle zrušeného § 157 odst. 7 daňového řádu, a fázi od 1. 1. 2015, kdy pro oba typy úroků je třeba použít právní úpravu § 259 až 259c daňového řádu. Vzhledem k tomu, že úrok vzniká ex lege kontinuálně za každý den prodlení/posečkání, je třeba mít na zřeteli, že prominuty mohou být pouze ty částky, které vznikly od 1. 1. 2015. Je-li např. daňový subjekt v prodlení s placením daně od 30. 9. 2014 a k úhradě daně dojde 1. 3. 2015, lze prominout úroky z prodlení, které vznikly v časovém období od 1. 1. 2015 do 1. 3. 2015. Částky úroků z prodlení vzniklé do 31. 12. 2014 prominout nelze.

Daňový subjekt by při podání žádosti měl věnovat pozornost zejména následujícím okolnostem:

- Žádost o prominutí příslušenství daně podléhá správnímu poplatku ve výši 1000 Kč, pokud je žádáno o prominutí částky vyšší než trojnásobek sazby poplatku. Pokud tedy daňový subjekt žádá o prominutí částky 3001 Kč a více, podléhá jeho žádost správnímu poplatku, žádost o prominutí částky 3000 Kč a méně nepodléhá správnímu poplatku.¹

¹ viz bod c) a g) položky 1 části I Sazebníku – přílohy zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

- Ke dni podání žádosti o prominutí příslušenství daně musí být uhrazena daň, k níž se příslušenství váže (§ 259a odst. 1, § 259b odst. 1 daňového řádu). Den úhrady daně je proto prvním dnem, kdy lze úspěšně žádat o prominutí příslušenství daně.
- Žádost o prominutí penále musí být podána včas, tj. nejpozději do 3 měsíců ode dne právní moci dodatečného platebního výměru, kterým bylo rozhodnuto o povinnosti uhradit penále (§ 259a odst. 3 daňového řádu). Tato lhůta neběží (staví se) po dobu řízení o povolení posečkání úhrady daně, v důsledku jejíhož doměření povinnost uhradit penále vznikla, a po dobu povoleného posečkání úhrady daně, v důsledku jejíhož doměření povinnost uhradit penále vznikla (§ 259a odst. 4 daňového řádu).
- Daňový subjekt by měl svou žádost precizně odůvodnit a svá tvrzení doložit. V opačném případě nese daňový subjekt riziko možného negativního rozhodnutí ve věci.